כל שקורין לה אמא אמא ואימה טמא. וכי מלמד פריך וכי בדעתה תלויה הרבר ומטמי כל שלמייה לקרוקה אמא:

ימי טומאה וימי טהרה. פרש"י שבעה ימי נדות ושלשה ימי זיבה אך קנה דוחק דקרי לאחד עשר יום ימי טומאה ולקמן חנן בפרק בעת סותים (דף לח:) כל י"ל יום בחזקת טהרה וקרא נמי קרי להו בלא עת נדתה ור"מ גרים אמר רבא אמר רב חסדא כ"ג:

זקנה שעברו עליה שלש שוטת. פירוש שתוך זוקנתה ועוד עברו עליה שלש שוטת דיה שעתה והא דתנן (לעיל דף ז.) כמה אמרו דיה שעתה בראשונה אבל בשניה מעתה מעת לעת הייט כי ראתה בשניה שלשים:

פיחתה והותירה. פרש"י כגון לי"ל לי"ב ולי"ג לאו דוקא בשגין זה דהא לקמן בפרק אלמנה (דף סה.) פליגי בה רב ושמואל בראתה בגו"ו לאחוש זה ופ"ו לאחוש זה וי"ז לאחוש זה לי קבעה וסת לדילוג ומיהו לאו דפרים אתם דדוקא בראתה לדילוג לאחוש אבל לאחה סיום ואחר ט"ו יום ואחר י"ז יומים לא קבעה וסת לדילוג אלא שפיר: קחזיא

*כל שקורין לה אמא *אמא ואינה בושה ר' זירא ור' שמואל בר רב יצחק חד אמר כל שאינה בושה מקפדת וחד אמר כל שאינה בושה מאי בינייהו איכא בינייהו בושה ואינה מקפדת וכמה עונה אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה 'עונה בינונית שלשים יום ורבא אמר רב חסדא עשרים יום ולא פליגי מר קחשיב ימי טומאה וימי טהרה ומר לא חשיב ימי טומאה ת"ר "זקנה שעברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ולא (*מביעיא) שכיונה אלא אפי' פיחתה (ואפילו) והותירה אפי' פיחתה ולא מביעיא כיונה אדרבה כי כיונה קבעה לה וסתה ודיה שעתה וכי תימא רבנן היא דפליגי עליה *דרבי דוסא דאמרי אשה שיש לה וסת מטמאה מעת לעת איפכא מבעי ליה ולימא ולא שפיחתה והותירה אלא אפי' כיונה "תני לא שפיחתה והותירה אלא אפי' כיונה ואיבעיית אימא ה"ק ולא שכיונה אלא שפיחתה והותירה אבל כיונה קבעה לה וסת ודיה שעתה ומני רבי דוסא היא: ר"א אומר כל אשה שעברו עליה וכו': תניא אמר להם רבי אליעזר לחכמים מעשה בריבה אחת בהיתלו שהפסיקה שלש עונות ובא מעשה לפני חכמים ואמרו דיה שעתה אמרו לו אין שעת הדחק ראיה מאי שעת הדחק איכא דאמרי שני בצורת הוו איכא דאמרי טהרות אפיש לעבידא וחשו רבנן להפסד דטהרות ת"ר *מעשה ועשה רבי כר' אליעזר לאחר שנזכר אמר *כדי הוא ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק מאי לאחר שנזכר אילימא לאחר שנזכר דאין הלכה כר' אליעזר אלא כרבנן בשעת הדחק היכי עביד כוותיה אלא דלא איתבר הילכתא לא כמר ולא כמר ומאי לאחר שנזכר לאחר שנזכר דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים פליגי עליה אמר כדי הוא ר' אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק ת"ר 'תנוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה פעם ראשונה דיה שעתה שניה דיה שעתה שלישית הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה 'וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה אמר מר עברו עליה שלש עונות דיה שעתה הדר

ימי טומאה וימי טהרה. מרלמייה ועד רלמייה שלשים יום ימי טומאה עשרה שבעה לנדה ושלשה ליזה ועשרים ימי טהרה: הרי היא ככל הנשים. לכיון דעשתה כך שלש פעמים אין זה מילוק דמים אלא שינוי וסת. וכי תימא מיגלי מלתא למפרע שאף בראשונה ממנן שדמים מלויין בה לאחה ונעמא טהרות למפרע לא אחמור רבנן כולי האי בעמעא לעת: בשכיונה. שראתה שלש ראיות הללו בשלשים יום או ביום משעים ואחד: אלא אפילו פיחתה. כגון ראשונה לשעים ושלשה ושניה לסוף תשעים ושניה ושלישית לשעים ואחד או הותירה כגון ראשונה לי"ל יום ושניה לי"ב ושלישית לי"ג אפילו הכי מטמאה מעת לעת. ולקמן פריך מאי אפילו הא ודאי הכי הוא דמטמאה מעת לעת לכיון שפיחתה או הותירה כמה עטהר ומה אין כאן מילוק דמים אין כאן אכל אם כיונה יש כאן ומה ודיה שעתה: איפכא מיבעי ליה. ולא כשפיחתה או הותירה בלבד אמרו חכמים שמטמא מעת לעת: אלא אפילו כיונה. דאיכא למימר יש כאן קביעות וסת ודיה שעתה אפילו הכי מטמאה מעת לעת כרבנן דפליגי עליה דרבי דוסא: ואיבעיית אימא. קמי מכאן אפילו ורבי דוסא היא והכי קאמר ולא כשכיונה דאי כיונה קבעה וסת ודיה שעתה אלא שפיחתה והותירה: בהיתלו. שם מקום: שני בצורת הוו. ואיכא הפסד מרובה משום: לאחר שנזכר. שלא יפה הוריה: שניה דיה שעתה. שבראייה ראשונה לא הוחזקה כדמים הואיל ולא הגיע זמנה לראות עד שתחזק שלש עונות ראיות:

[לעיל ז. מיהוכן מו.]

[נרכות פ. ומיש]

[לעיל ה:]

ר"פ מוחזק כ"ז ופ"ש

מוסף רש"י
ראה בעמ' הבא בטור ימין

[מלה זו נראלה מחוחרת ות' סוכה מח: ובמילוחין פב. וכן בטרמכים ומטוטש ליחמ]

תוספי הרא"ש
בעי מכלים. בראשונה בא"קרוגילה. וי"ל דס"ם והוצאה נוחמת לה הפרחת דאם לא היו מזין אלו לא היה מחוור לעולם. ומזה מחוור לגמרי כרכתיב והזה המחוור על הטמא והיינו חרושה אע"ג דנרשא מטמא ומזה נמי קא דרי שיעור הוצאה מטמא מחוור: ועוד מזה בעי כיבוס נחע לא בעי כיבוס. וכיון דכתיב במזה כיבוס בגדים ובנחע לא כתיב ביה כיבוס בגדים לית לן למימר דמזה הייטו נחע ומיהמה ודא גבי נבלה בהמה כתיב והאוכל מנבלתה יכבס את בגדיו וחרשי ליה לשיעור לנחע באוכל. אבל האוכל עצמו לא מטמא דמסמעינן ליה מנה דכתיב גבי נבלה חטוף דחרשי' בה בה ולא בארחת. ונחע לא בעי כיבוס הבא נמי נימא דמזה הייטו נחע אע"ג דבמזה כתיב ביה כיבוס חנחע לא בעי כיבוס. ור"ל דמילה ילפינן ליחן לן שיעור אוכל. אבל לא אמרינן דמזה הייטו נחע כיון דמזה כתיב ביה כיבוס הנחע לא בעי כיבוס. וא"ת הבא נמי ליחן לנחע כשיעור חוצאה חאמר אמרינן מזה הייטו נחע ולא מוקמינן ליה ליחן לנחע שיעור חוצאה. י"ל כיון דכתיב במזה כיבוס חנחע לא בעי כיבוס (הזה) בעי כיבוס לא מוקמינן ליה לשיעורא דנחע אלא מוקמינן ליה בנרשא דלא כתיב ביה כלל. אע"פ דבראוכל נבלה כתיב ביה כיבוס ומוקמי' ליחן שיעור דלא בעי כיבוס. שאני התם דילפינן נמי שיעור' לנרשא דבעי כיבוס אבל הבא אי לא (בעי) אתי לפלוגי כי אם הנחע לא דנה בפרכתב בבמה כיבוס ועוד כיבוס דאוכל נבלה אצטריך לפרכתב דאי לא כתיב ביה כיבוס לא דנה מטמאינן סניה אלא שאינו מעון כיבוס כנבלת עוף מחור אבל מטמי מטמא אבל חשנא דכתיב ביה כיבוס אחמנעים לעבדי. ו"ס

[מלה זו נראלה מחוחרת ות' סוכה מח: ובמילוחין פב. וכן בטרמכים ומטוטש ליחמ]

תוספי הרא"ש
לראות כו' כמו אמר מר ולמה קאי מני ר' היא ומשמע דבהגיע זמנה בעינן שתתחזק חזקה נמחרה. ובראייה שמתחזקת בה מטמאה מעת לעת. הא דאמרינן הבא דשניה דיה שעתה. י"ל דבהגיע זמנה דוקא אמרינן בראייה שמתחזקת בה מטמאה מעת לעת אבל בלא הגיע בעינן שתתחזק ת ח ל ה. ולרשב"ג כשהגיע מטמא' בשלישי' ובשלא הגיע בראייה וקשה הא כ' מתני' דחנן בסה אמרו דיה שעתה בראשונה אבל בראייה שניה מטמאה מעת לעת הייטו כר'. ובסוף הבא על יבמתו אמרי' ומסתת סתם לן הגא כרשב"ג דתנן אין ראשה קובעת לה ווסת עד שתקבענה ג' פעמים והא סתם לן נמי כר' בחתי' י"ל דאמתא בתרייתא עיקר. ומי' קשה דוקא דאמר רב כהנא לעיל ג' בתולות הן ופריך ליתני בתולות דסים. ומאי פריך דלמא

כרשב"ג ס"ל דכוותיה ק"ל בוסחות כראמרינן ביבמות. והלכך לא סגי לסיתני דכל הני דחשיב בסתם ראשונה לא מיקרי עוד בתולה אבל בתולת דמים מטמא ראשונה עדיין בתולה היא וכן בשניה ואמ' אי ס"ל כר' ניחא דעמא ראשונה עדיין מיקרא בתולה עד שניה. אלא שבראייה שמתחזקת בה מטמאה על כן נראה דפרש"י. ובריבה ספרים ל"ג לקמן הגיע זמנה לראות. אלא ה"נ מני כר' היא ואלא הגיע זמנה קאי: עברו עליה ג' עונות דיה שעתה. פרש"י כר' אליעזר כדקתני סיפא אף בהגיע זמנה ובתחמתא לא מטמא כדקתני בהך דלא הגיע זמנה ר"ל דאמתא הכי הגיע זמנה קתני מטמאה מעת לעת ופליג עלה ר' אליעזר אלמא דבגן מדוי בלא הגיע זמנה ואע"ג דהחזקה בראיות כיון דלא הגיע זמנה בהפסקות מדמו לה לטעוברת ומיקה אליבא דר' יוסי בחני': ועוד עברו עליה ג' עונות. פרש"י בתשעה אע"ג דלר' בתרי זמני הויא אינה מתחזקת עד הפסקה שלישית דבהפסקה ראשונה חוזרת לקדמותה והוי כאילו לא ראתה מעולם וצריכה שתחזק כבתחלה בשתי ראיות ובשלישית תטמא דהיינו ראייה ראשונה דאחר הפסקה ראשונה ושניה שלאחר הפסקה שניה. ובשלישית תטמא מעת לעת וכיון דחשיב לה כהפסקה ראשונה בחזרה לקדמותה אינה כפגין שתי הפסקות שלאחר כך ונמצא שאין אחר ראיה ראשונה שלה אלא שתי הפסקות ולאותה הפסקה שניא מתחזקת לקביעות וסת מטמאה מעת לעת. וזה דחקו דלא קתני גם הגיע זמנה ועוד עברו ג' עונות דיה שעתה מכלל דבהגיע ועברו ג' פעמים מטמאה מעת לעת כיון שקובעת ראייה באותה וסת. אע"ג דפרש"י לעיל דבראייה שמתחזקת בה דייה שעתה יש לחלק בחזקה זו משום דאילו מלתא שלא נחלקה מן הרשב"ם מעולם ומיהו באותן שקורים ד' דיין שעתן אע"ג דאילו מלתא כיון שבאותה שעה לא נודע עדיין כמו שמצינו לעיל גבי תחתה בחזקת מהרה מעוברת ולפי פירושו הא דתנן לעיל גבי נקבה ועוד עברו עליה שלש עונות דייה שעתה אתיא כרשב"ג דבתולה וזקנה שוות:

*) [נדפס ל"ח]

לראות

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com